

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ ΕΚΚ 2023 - ΣΤΟΧΟΙ 2024

Δημοσιογραφική Διάσκεψη - Ομιλία Προέδρου Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, Δρ. Γιώργου Θεοχαρίδη

Φίλες και φίλοι εκπρόσωποι των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης,

Καλημέρα,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την ανταπόκρισή σας στην πρόσκληση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και να σας καλωσορίσω στην καθιερωμένη, ετήσια συνάντηση που πραγματοποιούμε στο πλαίσιο της πολιτικής μας για λογοδοσία και διαφάνεια.

Το 2024 καθώς και τα επόμενα έτη θα τεθούν σε εφαρμογή σειρά σημαντικών ρυθμιστικών αλλαγών στον τομέα μέσω ευρωπαϊκών οδηγιών και κανονισμών.

Ήδη όλες οι εποπτικές αρχές στην ευρωπαϊκή επικράτεια, περιλαμβανομένης και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, προετοιμαζόμαστε για την υιοθέτηση αυτών των αλλαγών, ενημερώνοντας και τις εποπτευόμενες οντότητες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα γενικότερα. Είναι σημαντικό οι εποπτευόμενες οντότητες να προετοιμαστούν έγκαιρα για την υιοθέτηση τους μέσω της απόκτησης των κατάλληλων συστημάτων ή και την περαιτέρω στελέχωσή τους με το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεχίζει να επενδύει στην προληπτική εποπτεία και την αυτοματοποίηση των διαδικασιών της, αξιοποιώντας σειρά εξειδικευμένων συστημάτων που της επιτρέπουν να συμβαδίζει με τη ραγδαία ψηφιοποίηση του τομέα. Επίσης, με την έγκριση πρόσφατα του προϋπολογισμού της ΕΚΚ για το 2024 εγκρίθηκαν 20 νέες θέσεις λειτουργών και εντός του έτους θα προχωρήσουν οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων. Είναι σημαντικό η ΕΚΚ να έχει στη διάθεσή της όλα τα μέσα για να μπορεί να ανταποκρίνεται στον ρόλο της ως εποπτική Αρχή, καθώς οι εποπτικές της αρμοδιότητες συνεχώς διευρύνονται και κατ' επέκταση και ο όγκος των εργασιών της. Προς αυτή την κατεύθυνση παραμένουμε προσηλωμένοι στην υπεύθυνη ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς, η οποία στηρίζεται σε αποτελεσματική εποπτεία για τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών.

1. ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΜΑ

Το 2023, τα εποπτικά Τμήματα της ΕΚΚ συνέχισαν εντατικά τους εποπτικούς ελέγχους στις εποπτευόμενες οντότητες, πάντοτε με γνώμονα την επαρκή και αποτελεσματική προστασία του επενδυτικού κοινού.

Τμήμα Εποπτείας

Αναλυτικότερα, το Τμήμα Εποπτείας το 2023 πραγματοποίησε πέραν των 560 επιτόπιους και εξ' αποστάσεως θεματικούς ελέγχους σε ΚΕΠΕΥ στη βάση της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και την παρακολούθηση των προληπτικών απαιτήσεων των ΚΕΠΕΥ που επηρεάστηκαν από τις κυρώσεις. Επιπρόσθετα, σε συστηματική βάση γίνονται εξ' αποστάσεως έλεγχοι για συμμόρφωση με τα όρια που προκύπτουν από το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας και την υιοθέτηση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σε σχέση με το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας, καθώς και παρακολούθηση των προληπτικών απαιτήσεων των ΚΕΠΕΥ οι οποίες επηρεάστηκαν από τις κυρώσεις Ρωσίας – Ουκρανίας. Επίσης, εντός του 2023, έγινε

αξιολόγηση 24 εκθέσεων του λειτουργού συμμόρφωσης και του ελεγκτή σε σχέση με απαιτήσεις αναφοράς δεδομένων ΚΕΠΕΥ.

Το Τμήμα Εποπτείας διενήργησε επίσης 14 εξ αποστάσεως ελέγχους και παρακολούθηση των απαιτήσεων σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων, καθώς και την παρακολούθηση των απαιτήσεων για συνολικά 20 ΔΟΣΕ και 62 ΟΣΕ όσον αφορά την άντληση ενεργητικού από ΟΕΕ/ΟΕΕΠΑΠ/ΚΟΕΕ και την τήρηση ορίων για τα υπό διαχείριση περιουσιακά στοιχεία ΟΕΕ των ΔΟΕΕ κάτω των ορίων.

Το Τμήμα Εποπτείας διενήργησε και εξ αποστάσεως έλεγχο στο Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ΚΑΤ), αξιολογώντας την επάρκεια των ρυθμίσεων, των στρατηγικών, των διαδικασιών και των μηχανισμών που έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται, καθώς και την ύπαρξη κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί το ΚΑΤ.

Παράλληλα, εντός του 2023 το Τμήμα συνέχισε την παρακολούθηση των διαδικτυακών πρακτικών μάρκετινγκ των ΚΕΠΕΥ μέσω του εξειδικευμένου συστήματος, το οποίο του επιτρέπει να συλλέγει και να αναλύει πληροφορίες σε σχέση με αυτές. Έχει ολοκληρωθεί η αξιολόγηση του διαφημιστικού υλικού πέραν των 35 διαφημιστικών ανακοινώσεων ΚΕΠΕΥ. Στις περιπτώσεις όπου εντοπίστηκε παραπλανητικό υλικό έγιναν υποδείξεις στις ΚΕΠΕΥ για αλλαγές στο προωθητικό υλικό προς τους επενδυτές. Από τη διερεύνηση έχουν εντοπιστεί και περιπτώσεις στις οποίες πρόσωπα ή και οργανισμοί παρουσιάζονταν ως λειτουργοί ή εκπρόσωποι της ΕΚΚ. Περαιτέρω, εντοπίστηκαν και ιστοσελίδες που μιμούνταν αυτήν της ΕΚΚ ή και άλλων εποπτικών Αρχών. Για το σκοπό αυτό, η ΕΚΚ προέβη σε προειδοποιήσεις προς το επενδυτικό κοινό, αποστέλλοντας τις και σε άλλες εποπτικές Αρχές, την ESMA και την IOSCO. Επιπλέον, προχώρησε και σε εξειδικευμένη εκστρατεία στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Τμήμα Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες

Το Τμήμα Παρεμπόδισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, εντός του 2023, ολοκλήρωσε τη διαδικασία επιτόπιων ελέγχων σε 16 εποπτευόμενες οντότητες και βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της εξέτασης άλλων 10 ελέγχων για ενδεχόμενες παραβάσεις του Νόμου περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της σχετικής Οδηγίας.

Διενήργησε επίσης έλεγχο και λήψη πληροφοριών αναφορικά με τις Μηνιαίες Προληπτικές Καταστάσεις, που υποβλήθηκαν από τους εποπτευόμενους οργανισμούς. Περαιτέρω, διενήργησε έλεγχο στις Ετήσιες Εκθέσεις των Λειτουργιών Συμμόρφωσης και των Εκθέσεων Εσωτερικού Ελέγχου, που υποβάλλουν στην ΕΚΚ για θέματα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και των σχετικών πρακτικών των Διοικητικών Συμβουλίων, που υπέβαλαν οι ΚΕΠΕΥ, ΕΠΔΥ και Διαχειριστές Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων.

Επιπρόσθετα, το Τμήμα αξιολόγησε τις πληροφορίες που έλαβε από όλους τους εποπτευόμενους οργανισμούς για τις επιχειρηματικές σχέσεις με πρόσωπα που υπόκεινται σε Περιοριστικά Μέτρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας και ολοκλήρωσε τη διεξαγωγή 22 θεματικών ελέγχων, οι οποίοι θα συνεχιστούν και το 2024.

Περαιτέρω, το Τμήμα άρχισε τη διαδικασία διεξαγωγής θεματικών ελέγχων σε 6 ΕΠΔΥ με θέμα τη συμμόρφωση τους με τις απαγορεύσεις που ισχύουν σε υφιστάμενα εμπιστεύματα από τα Περιοριστικά Μέτρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας. Για 3 ΕΠΔΥ η διαδικασία ολοκληρώθηκε το 2023 χωρίς να διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράβαση, ενώ σε μια από αυτές τις περιπτώσεις έχει παραπεμφθεί υλικό στην αστυνομία για διερεύνηση ενδεχόμενης παράβασης του Νόμου Κυρώσεων από τρίτη εταιρεία που δεν εποπτεύεται από την ΕΚΚ. Για τις υπόλοιπες 3 ΕΠΔΥ η διαδικασία είναι στο τελικό στάδιο και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024. Επίσης έχουν αποσταλεί και επιστολές ενημέρωσης στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο και τον ΣΕΛΚ, με τα ευρήματα που έχουν εντοπιστεί για

εμπιστεύματα που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Εμπιστευμάτων, τα οποία λαμβάνουν υπηρεσίες από ΕΠΔΥ υπό την εποπτεία τους.

Το Τμήμα ολοκλήρωσε επίσης και θεματικούς ελέγχους σε 6 ΚΕΠΕΥ για ενδεχόμενες παραβάσεις για συναλλαγές με το National Settlement Depository (NSD) της Ρωσίας χωρίς να διαπιστωθεί οποιαδήποτε παράβαση. Παράλληλα, το Τμήμα έχει εντοπίσει και διερευνήσει συναλλαγές μεταφοράς Ρωσικών κινητών αξιών/τίτλων στη Ρωσία 'Forced Transfers' που έχουν διενεργηθεί από φυσικά και νομικά πρόσωπα στη Κύπρο. Η έρευνα ολοκληρώθηκε φέτος και από την διερεύνηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν διαφάνηκε ότι αριθμός συναλλαγών που πραγματοποιήσαν νομικά και φυσικά πρόσωπα πελάτες εποπτευόμενων της ΕΚΚ χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης για ενδεχόμενες παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας γι' αυτό και η ΕΚΚ θα αποστέλλει τα στοιχεία στην αστυνομία.

Τμήμα Ερευνών και Παρακολούθησης της Αγοράς

Το Τμήμα Ερευνών και Παρακολούθησης της Αγοράς προχώρησε σε εισόδους-έρευνες σε έξι ΚΕΠΕΥ, ολοκλήρωσε 42 έρευνες και στο τέλος του 2023 βρίσκονταν σε εξέλιξη άλλες 48 έρευνες. Παράλληλα, απέστειλε μία υπόθεση στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας για να αποφανθεί κατά πόσο προκύπτουν ενδεχόμενα ποινικά αδικήματα εκ μέρους εταιρειών ή φυσικών προσώπων.

Τμήμα Εκδοτών

Το Τμήμα Εκδοτών εξέτασε, μεταξύ άλλων, τη συμμόρφωση των εκδοτών με την υποχρέωσή τους για δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης για το οικονομικό έτος 2021 και 2022 και της Εξαμηνιαίας Οικονομικής Έκθεσης για το πρώτο εξάμηνο του 2022 και του 2023 και κατά πόσο η εν λόγω χρηματοοικονομική πληροφόρηση καταρτίστηκε και δημοσιοποιήθηκε σύμφωνα με τη νομοθεσία. Επίσης, εξέτασε μεταξύ άλλων, 1 αίτηση για έγκριση ενημερωτικού δελτίου για την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και 1 έγγραφο Δημόσιας Πρότασης για την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου ενός εκδότη με κινητές

αξίες εισηγμένες στο ΧΑΚ. Το 2023, υποβλήθηκαν στην ΕΚΚ 4 αιτήσεις για παροχή εξαίρεσης από την υποχρέωση διενέργειας Δημόσιας Πρότασης εξαγοράς.

Εποπτικά μέτρα

Ως αποτέλεσμα των εποπτικών ελέγχων, το 2023 επιβλήθηκαν διοικητικές κυρώσεις περίπου €2,2 εκατ. εν των οποίων το €1 εκατ. ήταν σε μια μόνο ΚΕΠΕΥ. Τα τελευταία τρία χρόνια συνολικά έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις ύψους €6 εκατ. εκ των οποίων τα €5,3 εκατ. ήταν σε ΚΕΠΕΥ για παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας. Όλα τα ποσά κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Κυπριακή Δημοκρατίας.

Πέραν των προστίμων και των συμβιβασμών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προχώρησε στην επιβολή και άλλων εποπτικών μέτρων. Συγκεκριμένα σε πέραν των 95 περιπτώσεων ζητήθηκε η λήψη διορθωτικών μέτρων σε ΚΕΠΕΥ και σε άλλες 8 περιπτώσεις αφορούσαν ΔΟΕΕ. Επιπρόσθετα υποδείχτηκε σε 35 εποπτευόμενες οντότητες να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τη πλήρη συμμόρφωσή τους με τις πρόνοιες του Νόμου και της Οδηγίας για θέματα παρεμπόδισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Περαιτέρω, έγινε ανάκληση ή και αναστολή άδειας λειτουργίας σε 19 περιπτώσεις ΚΕΠΕΥ, ενώ άλλες 2 περιπτώσεις αφορούσαν ανάκληση της άδειας λειτουργίας ΟΣΕ.

Και το 2023 εκδόθηκε σημαντικός αριθμός προειδοποιήσεων προς το επενδυτικό κοινό για διαδικτυακούς τόπους που δεν ανήκουν σε οντότητα η οποία κατέχει άδεια λειτουργίας για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή/και την άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ

Όσον αφορά στην ανάπτυξη του τομέα, εντός του 2023 συνεχίστηκε απρόσκοπτα η εξέταση των αιτήσεων για αδειοδότηση νέων εποπτευόμενων οντοτήτων. Συνολικά έλαβαν έγκριση 82 οντότητες, εκ των οποίων, 43 δραστηριοποιήθηκαν με τις συλλογικές επενδύσεις, 17 την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, 6 την παροχή κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων, 1 την παροχή συμμετοχικής χρηματοδότησης, 10 στην παροχή κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων στην ευρωπαϊκή επικράτεια και 5 την παροχή διοικητικών υπηρεσιών. Επίσης, απορρίφθηκαν από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 2 αιτήσεις για απόκτηση άδειας ΚΕΠΕΥ και 2 για παροχή κρυπτοπεριουσιακών στοιχείων στην ευρωπαϊκή επικράτεια. Περαιτέρω, αποσύρθηκαν 9 αιτήσεις εκ των οποίων οι 7 αφορούσαν αιτήσεις για απόκτηση άδειας ΚΕΠΕΥ και άλλες 2 αιτήσεις για απόκτηση άδειας διαφόρων μορφών συλλογικών επενδύσεων.

Στο τέλος του 2023 ο αριθμός των εποπτευόμενων οντοτήτων παρέμεινε στις 837 καθώς στη διάρκεια του έτους είχαμε ανακατατάξεις και αλλαγές στις εποπτευόμενες οντότητες, ενώ κάποιες παραιτήθηκαν από την άδεια που κατείχαν καθώς, είτε διότι δεν μπορούσαν πλέον να ανταποκριθούν στις συνεχείς τους υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία που τις διέπει, είτε διότι είχαν ολοκληρώσει τον κύκλο λειτουργίας τους, είτε δεν είχαν σημαντικό αριθμό πελατών. Ωστόσο, θα πρέπει να αναφερθεί ότι παρά το δύσκολο οικονομικό περιβάλλον, κυρίως λόγω εξωγενών παραγόντων, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, ο αριθμός των εποπτευόμενων οντοτήτων κατέγραψε άνοδο 12% και αποτελεί ένδειξη ότι η Κύπρος εξακολουθεί να συγκεντρώνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα ως επενδυτικός προορισμός. Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Φεβρουαρίου, τα οποία περιλαμβάνονται στον πίνακα που σας δόθηκε, βρίσκονται σε διαδικασία αξιολόγησης για αδειοδότηση 78 αιτήσεις.

Με βάση τα ίδια στοιχεία, η ΕΚΚ εποπτεύει 830 οντότητες εκ των οποίων οι 255 είναι Κυπριακές Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ), με τα συνολικά περιουσιακά τους στοιχεία να ανέρχονταν στα €4,2 δισ. στο τέλος Δεκεμβρίου του 2023 και 134 Εταιρείες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (ΕΠΔΥ), των οποίων τα συνολικά περιουσιακά στοιχεία ανέρχονταν περίπου στα €150 εκατ.

Όσον αφορά τον τομέα των Συλλογικών Επενδύσεων, η Επιτροπή έχει υπό την εποπτεία της συνολικά 310 Εταιρείες Διαχείρισης και Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ), το συνολικό Ενεργητικό Υπό Διαχείριση, το 3ο τρίμηνο του 2023 διαμορφώθηκε στα €8,6 δισ.

Η ΕΚΚ επιβλέπει επίσης το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) και τις 51 εταιρείες με κράτος μέλος καταγωγής την Κυπριακή Δημοκρατία που έχουν τίτλους εισηγμένους σε αυτό και 12 εταιρείες με κράτος μέλος καταγωγής τη Δημοκρατία, οι τίτλοι των οποίων διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενες αγορές άλλων κρατών - μελών. Η ΕΚΚ επιβλέπει και έναν Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, καθώς επίσης και τις 58 εταιρείες που είναι εισηγμένες σε αυτόν. Αναμένουμε ότι με την αποκρατικοποίηση του Χρηματιστηρίου που βρίσκεται σε εξέλιξη θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις δημιουργίας μιας αποτελεσματικής αγοράς, ώστε οι εταιρείες να προσφεύγουν για άντληση κεφαλαίων προς όφελος της οικονομίας.

Όσον αφορά στους Παρόχους Κρυπτο-περιουσιακών Στοιχείων, τον Φεβρουάριο ήταν συνολικά 11 οντότητες.

3. ΝΟΜΟΘΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

Όπως προανέφερα, το 2024 καθώς και τα επόμενα έτη θα τεθούν σε εφαρμογή σειρά σημαντικών ρυθμιστικών αλλαγών στον τομέα μέσω ευρωπαϊκών οδηγιών και κανονισμών.

Μια σημαντική αλλαγή που θα επέλθει προς το τέλος του 2024 είναι η εφαρμογή του Κανονισμού για τις Αγορές Κρυπτο - Περιουσιακών Στοιχείων (Markets in crypto assets) γνωστός ως MiCA, ο οποίος αφορά τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτο – περιουσιακών στοιχείων. Ο MiCA, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, πρόνοιες με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας των επενδυτών και της ακεραιότητας της αγοράς. Για την εφαρμογή του γίνεται ήδη πολλή προετοιμασία πανευρωπαϊκά από όλες τις εποπτικές Αρχές, περιλαμβανομένης και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.

Ο κανονισμός αυτός μεταξύ άλλων θέτει τις απαιτούμενες ρυθμίσεις για τη δημόσια προσφορά, το μάρκετινγκ των κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων, καθώς και την παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται με αυτά. Επιδιώκει να φέρει τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία, τους εκδότες και τους παρόχους υπηρεσιών κρυπτο-περιουσιακών στοιχείων κάτω από ένα κοινό ρυθμιστικό πλαίσιο, για την προστασία των επενδυτών, την διατήρηση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και την ενίσχυση της καινοτομίας στον τομέα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό οι επενδυτές να γνωρίζουν ότι στο παρόν στάδιο δεν έχουν δυνατότητα προσφυγής ή προστασίας, καθώς τα κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία και τα συναφή προϊόντα και υπηρεσίες δεν εμπίπτουν στο υφιστάμενο πεδίο προστασίας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και ότι αυτό θα γίνει με το MiCA.

Οι επενδυτές πρέπει να γνωρίζουν επίσης ότι η επένδυση σε κρυπτο-περιουσιακά στοιχεία εμπερικλείει σειρά κινδύνων. Οι βασικοί είναι ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος μεταβλητότητας, οι διαδικτυακοί κίνδυνοι και η απάτη. Η έλλειψη επαρκούς ενημέρωσης για την πολυπλοκότητα και το υψηλό ρίσκο που ενέχουν αυτά τα προϊόντα σε συνδυασμό με τον διάχυτο διαδικτυακό ενθουσιασμό γύρω απ' αυτά μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές απώλειες για τους επενδυτές.

Σημαντική προετοιμασία γίνεται και για τον Κανονισμό σε σχέση με την ψηφιακή επιχειρησιακή ανθεκτικότητα γνωστό ως DORA (Digital Operational Resilience Act). Ο Κανονισμός, που αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2025, θεσπίζει ενιαίες απαιτήσεις σε σχέση με την ασφάλεια των συστημάτων δικτύων και των πληροφοριών που υποστηρίζουν τις επιχειρηματικές διαδικασίες των χρηματοοικονομικών οντοτήτων. Για το σκοπό αυτό, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προχωρά τις διαδικασίες ώστε να είναι έτοιμη για τη συλλογή των δεδομένων από τις εποπτευόμενες οντότητες για θέματα κυβερνοασφάλειας.

Σε εξέλιξη βρίσκεται και η σύσταση ενιαίας Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η ενιαία Αρχή αποτελεί μέρος του νομοθετικού πακέτου της 6ης Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας. Περαιτέρω στόχοι αποτελούν οι κοινές εποπτικές προσεγγίσεις καθώς και η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Μεγάλη βαρύτητα δίνεται και σε θέματα βιώσιμης χρηματοδότησης, καθώς αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας για να γίνει κλιματικά ουδέτερη έως το 2050 καθώς και της Ένωσης των Κεφαλαιαγορών, που στοχεύει στην εμβάθυνση και περαιτέρω ενοποίηση των κεφαλαιαγορών των κρατών - μελών.

Στην Κύπρο ένας από τους τρόπους για να επιτευχθεί η βιώσιμη χρηματοδότηση είναι μέσω των Εταιρειών Διαχείρισης και των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων, οι οποίοι εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν τους επενδυτές κατά πόσο οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο τους είναι βιώσιμες δηλαδή φιλικές προς το περιβάλλον και κατά πόσο η βιωσιμότητα αποτελεί μέρος της κουλτούρας τους, ώστε να λαμβάνουν τεκμηριωμένες επενδυτικές αποφάσεις.

Η ΕΚΚ δημιούργησε ειδική ενότητα στην ιστοσελίδα της, όπου περιλαμβάνονται όλες οι πληροφορίες για την βιώσιμη χρηματοδότηση καθώς και οι σχετικοί ρυθμιστικοί κανόνες για ενημέρωση και συμμόρφωση των εποπτευόμενων οργανισμών.

Μια άλλη σημαντική αλλαγή αφορά το πλαίσιο αναθεώρησης της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τους Διαχειριστές ΟΕΕ, η AIFMD II όπως είναι γνωστή. Σε αυτήν θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων κανόνες για τους διαχειριστές που διαχειρίζονται Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων οι οποίοι χορηγούν δάνεια, τα γνωστά ως loan origination funds και η εισαγωγή προνοιών οι οποίες ρυθμίζουν το καθεστώς

ανάθεσης λειτουργιών από τους ΔΟΕΕ σε Τρίτους. Επίσης θα γίνει αναθεώρηση του καθεστώτος θεματοφυλακής έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη μεταχείριση των οντοτήτων που παρέχουν υπηρεσίες θεματοφυλακής και θα περιληφθούν κανόνες που στοχεύουν στην ενίσχυση της διασυννοριακής πρόσβασης σε υπηρεσίες θεματοφυλακής.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εναρμόνισης του θεσμικού πλαισίου της Κυπριακής Δημοκρατίας με τις αναθεωρημένες πρόνοιες της AIFMD II, η ΕΚΚ θα προχωρήσει στην επαναξιολόγηση των Εθνικών Κανόνων που διέπουν τη λειτουργία των Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων της Οδηγίας Κατηγοριοποίησης του 2014 και του Περί Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων Νόμου του 2018, προχωρώντας στις απαραίτητες αλλαγές με στόχο την εναρμόνιση αλλά και την αναβάθμιση των προνοιών όπου χρήζουν βελτίωσης. Ως μέρος της διαδικασίας θα εκδοθούν σχετικά Έγγραφα Διαβούλευσης.

Θα ήθελα επίσης να σημειώσω ότι βρίσκεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων για ψήφιση το Νομοσχέδιο που διέπει τη Σύσταση και Λειτουργία των Κυπριακών Εταιρειών Διοίκησης Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων, (ΚΕΔΟΣΕ). Με την ψήφισή του σε νόμο οι εταιρείες που λαμβάνουν την ανάθεση τέτοιων εργασιών θα πρέπει πλέον να αδειοδοτούνται και να εποπτεύονται από την ΕΚΚ. Οι υφιστάμενες εταιρείες του τομέα θα έχουν στην διάθεση τους 24 μήνες για να εξασφαλίσουν την αδειοδότηση τους από την ημέρα δημοσίευσης του νέου νόμου.

Η ΕΚΚ είναι έτοιμη να προχωρήσει στην έκδοση Εγγράφου Διαβούλευσης για τον καθορισμό των τελών και χρεώσεων για τη λειτουργία των ΚΕΔΟΣΕ και τον καθορισμό των ουσιαστικών μεταβολών που θα κοινοποιούνται και θα υπόκεινται στην έγκριση της ΕΚΚ με την δημοσίευση του νέου νόμου.

Δημιουργία Προστατευμένου Κανονιστικού Περιβάλλοντος από την ΕΚΚ (Regulatory Sandbox)

Εντός του Απριλίου αναμένεται η ολοκλήρωση της μετεξέλιξης του Κόμβου Καινοτομίας σε ένα Προστατευμένο Κανονιστικό Περιβάλλον γνωστό ως Regulatory Sandbox. Σε αντίθεση, με τον Κόμβο Καινοτομίας, όπου η αξιολόγηση μιας δραστηριότητας περιοριζόταν στην διαπίστωση κατά πόσο αυτή είναι εποπτευόμενη ή όχι και την παροχή ανεπίσημης καθοδήγησης, στο regulatory sandbox θα μπορούν να διενεργούνται και επιχειρησιακές δοκιμές (testing environment), ώστε να διαπιστωθούν τυχόν προκλήσεις ή οφέλη στην πράξη, ενώ εάν μια δραστηριότητα είναι εποπτευόμενη, η εκ των προτέρων αδειοδότηση θα αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση.

4. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Η τεχνολογική αναβάθμιση αποτελεί κλειδί για τις εργασίες της ΕΚΚ ώστε να συμβαδίζει με τη ραγδαία ψηφιοποίηση του τομέα.

Νέα ιστοσελίδα ΕΚΚ

Στην τελική ευθεία βρίσκεται και το έργο αναβάθμιση του διαδικτυακού ιστότοπου της ΕΚΚ. Ο αναβαθμισμένος ιστότοπος της ΕΚΚ που αναμένεται να τελεί σε λειτουργία πριν το τέλος Απριλίου θα είναι ακόμη πιο εύχρηστος και φιλικός προς τον χρήστη με την εφαρμογή του Responsive Web Design, Αυτό επιτυγχάνεται και με την ανανεωμένη προσέγγιση ως προς τον σχεδιασμό, την εισαγωγή φίλτρων στις σελίδες και την τροποποίηση του μενού. Όλο το έργο θα παρουσιαστεί σε ειδική εκδήλωση, στην οποία θα σας καλέσουμε για να ενημερωθείτε και να την καλύψετε για ενημέρωση του κοινού.

Νέοι διαγωνισμοί

Η ΕΚΚ ετοιμάζεται να προκηρύξει διαγωνισμό για άλλα δύο έργα μέχρι τον Ιούνιο φέτος. Το ένα αφορά τη δημιουργία συστήματος ελέγχου και διαχείρισης αιτήσεων για αδειοδότηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και αλλαγών που υποβάλλουν κατά καιρούς οι εποπτευόμενες οντότητες, είτε στη δομή τους, είτε στα μέλη των δ.σ. τους.

Το δεύτερο έργο αφορά στη δημιουργία διαδικτυακής πύλης για τη διαδικασία εγγραφής και εξέτασης απόκτησης των διαφόρων πιστοποιήσεων που προσφέρει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Μέσω της πύλης τα πιστοποιημένα πρόσωπα θα έχουν την δυνατότητα μέσω κωδικού να βλέπουν και να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά όλες τις πληροφορίες που θα αφορούν τις πιστοποιήσεις τους και θα μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για ανανέωση και επανεγγραφή στα μητρώα που είναι πιστοποιημένοι.

Αναβαθμίσεις και νέα συστήματα

Εντός του 2023, έγιναν νέες αναβαθμίσεις στο σύστημα του Πλαισίου Διαχείρισης Κινδύνων για τους Εποπτευόμενους (Risk Based Supervision Framework, RBS-F), ώστε να λαμβάνει υπόψιν όλες τις εξελίξεις και αλλαγές που ενδεχομένως να ενέχουν κινδύνους για την αγορά. Περαιτέρω θα γίνει η επικαιροποίηση του συστήματος και για θέματα AML/CFT στη βάση των Κατευθυντήριων Γραμμών που έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, ενώ προχωρούν και οι διαδικασίες συμπερίληψης των κινδύνων που ενέχονται από ESG. Το έργο αυτό είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2026.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της αυτοματοποίησης και της τεχνολογικής αναβάθμισης του RBS-F, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνων και Στατιστικής αναμένεται να ολοκληρώσει την ανάπτυξη ηλεκτρονικής εφαρμογής/λογισμικού, καθώς επίσης του Early Warning Tool “EWT”, το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη. Το EWT θα ενισχύεται συνεχώς με νέους δείκτες και στοιχεία ανάλογα με τις εξελίξεις της αγοράς και τους αναδυόμενους κινδύνους και στόχος είναι να εφαρμοστεί σταδιακά για όλους τους εποπτευόμενους και για όλες τις κατηγορίες των κινδύνων.

Εντός του 2023 ολοκληρώθηκε το Πλαίσιο Διαχείρισης Επιχειρησιακών Κινδύνων (Enterprise Risk Management Framework - The ERM-F), το οποίο ξεκίνησε το 2020. Παράλληλα θα γίνει η αυτοματοποίηση του με τη μεταφορά του Μητρώου Κινδύνων της ΕΚΚ (Risk Register) σε εξειδικευμένο λογισμικό.

Επίσης, στο πλαίσιο της περαιτέρω αυτοματοποίησης των εργασιών της ΕΚΚ εντός του 2024 το Τμήμα Πληροφορικής θα ενσωματώσει νέα συστήματα που αξιοποιούν

ψηφιακά ρομπότ για την αυτοματοποίηση επαναλαμβανόμενων ενεργειών, όπως το RPAs (robotic process automations). Το σύστημα αυτό μπορεί να ολοκληρώσει συγκεκριμένες εργασίες μέσα σε δευτερόλεπτα, ανεξάρτητα από τον όγκο της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

5. ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΩΝ

Όσον αφορά στην επιμόρφωση των επενδυτών το 2023 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε ενεργά σε μία πληθώρα εκδηλώσεων, ημερίδων και συνεδρίων που προωθούν τον χρηματοοικονομικό αλφαριθμητισμό και την χρηματοοικονομική επιμόρφωση.

Μεταξύ άλλων, η ΕΚΚ συμμετείχε το 2023 στις διεργασίες της Ad-Hoc Επιτροπής για τη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής για την προώθηση του Χρηματοοικονομικού Αλφαριθμητισμού και της Χρηματοοικονομικής Παιδείας στην Κύπρο. Η εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής θα αναληφθεί από ένα νέο ανεξάρτητο θεσμοθετημένο Σώμα, την Κυπριακή Επιτροπή για τον Χρηματοοικονομικό Αλφαριθμητισμό και Παιδεία (ΚΕΧΑΠ). Η ΕΚΚ συνδράμει ενεργά μαζί με τους άλλους φορείς και Αρχές για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής και παράλληλα προτρέπει και άλλους εμπλεκόμενους φορείς να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την προώθηση της χρηματοοικονομικής επιμόρφωσης, επιδιώκοντας συνεργασία μαζί τους για την υλοποίηση κοινών δράσεων.

Η ειδική ενότητα της ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που είναι αφιερωμένη στη χρηματοοικονομική επιμόρφωση του κοινού εμπλουτίστηκε το 2023 με πρόσθετο ενημερωτικό και επιμορφωτικό υλικό, όπως είναι ο Οδηγός για τις Απάτες, ο Οδηγός για τις Βιώσιμες Επενδύσεις, ανάρτηση ομιλιών, παρουσιάσεων σε Πανεπιστήμια, σε podcast και εύχρηστες και πρακτικές συμβουλές για τις επενδύσεις.

Επίσης, συμμετείχαμε ενεργά σε διεθνείς εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για τη σημασία της χρηματοοικονομικής παιδείας και τους επενδυτικούς κινδύνους, με πλήρη αξιοποίηση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την καλύτερη προβολή και

διάδοση των κύριων μηνυμάτων. Κατά το 2023, συμμετείχαμε στην πανευρωπαϊκή εκστρατεία Global Money Week και τη διεθνή εκστρατεία World Investor Week.

Στην προώθηση και ενίσχυση της χρηματοοικονομικής εκπαίδευσης στην Κύπρο και ειδικά ανάμεσα στους νέους ανθρώπους, εντάχθηκε και η θεσμοθέτηση της ετήσιας βράβευσης φοιτητών των Οικονομικών Τμημάτων δημόσιων και ιδιωτικών Πανεπιστημίων. Το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, η ΕΚΚ βράβευσε δύο φοιτητές Πανεπιστημίων, ένα του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και ένα του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Καταληκτικά, θα ήθελα να σημειώσω ότι παρά τις συνεχείς προκλήσεις στο χρηματοοικονομικό περιβάλλον, η κεφαλαιαγορά στην Κύπρο εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικό ενδιαφέρον και με τις επικείμενες αλλαγές που αναμένονται στο ρυθμιστικό πλαίσιο πανευρωπαϊκά θα δούμε μια μετεξέλιξη του τομέα τα επόμενα έτη, με την τεχνολογία να έχει τον κυρίαρχο ρόλο. Γι' αυτό είναι σημαντικό οι εποπτευόμενες οντότητες να επιδιώκουν την πλήρη συμμόρφωσή τους μέσω της κατάλληλης στελέχωσης και των κατάλληλων συστημάτων.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.